

EEN KRACHTIGE TOEKOMST DOOR SAMENWERKING EN VERBONDENHEID

We krijgen als land zware economische klappen te verduren. Dit maakt het noodzakelijk om na te denken over hoe we gaan bouwen aan ons economisch herstel en een toekomstbestendig Nederland. Samen met onze 3,7 miljoen inwoners, bedrijven en instellingen werken we aan deze veelzijdige, inclusieve, vernieuwende en toekomstbestendige provincie. Een provincie met grote diversiteit in regio's en opgaven. Zo is er aan de ene kant sprake van verstedelijking en bevolkingsgroei, maar zijn er ook hechte lokale gemeenschappen die zich zorgen maken over de leefbaarheid in hun dorp. Werkt het grootste havenindustriële complex van Europa aan een duurzame transitie, en willen we ons uniek Hollands landschap van de delta, duinen en polders behouden. En waar onze kennisinstellingen en clusters zoals de bioscience, space en land- en tuinbouw werken aan de innovaties van de toekomst, laten we ook met trots ons cultureel erfgoed aan de hele wereld zien.

Zo'n diversiteit vraagt natuurlijk om maatwerk. Maar nog meer dan dat vraagt het, in één van de meest dichtbevolkte gebieden van de wereld, om het kunnen verbinden van de verschillende partijen, opgaven en regio's. In Nederland werken we aan ingewikkelde en ingrijpende transities, zoals de energietransitie,

een transitie naar een circulaire economie en versterking van onze natuur. Dat vereist een goed samenspel tussen overheden en samenleving. Alleen door gezamenlijke inspanningen als overheden op (inter)nationaal, provinciaal, regionaal en lokaal niveau kunnen we betekenisvolle stappen zetten. Als gezamenlijke overheden kunnen we elkaar beter in positie brengen om maatschappelijke opgaven te volbrengen. Opgaven zoals de regionale economie, natuur en de transformatie van het sociaal domein vragen allen om samenwerking. Daar hoort ook bij: meer aandacht voor randvoorwaarden zoals voldoende kennis, expertise, financiën, participatie en democratische legitimiteit. Samenwerken vanuit de 1-overheidsgedachte en beleidsverantwoordelijkheid op het juiste niveau. Dat is waar de provincie Zuid-Holland zich voor inzet.

De provincie is bij uitstek de bestuurslaag om bovenregionale vraagstukken op te pakken. De provincie stimuleert afstemming en verbinding tussen gemeenten, kennisinstellingen en bedrijven in de zogenaamde triple helix samenwerking. Vanuit de verbindende rol van de provincie, en met de kennis van nu, geven wij vanuit de provincie Zuid-Holland aan waar wij gezamenlijk met het Rijk in willen optrekken voor economisch herstel dan wel voor een toekomstbestendig Nederland.

Demografie en ruimtelijke ordening

Zuid-Holland is de meest bevolkte en meest dichtbevolkte provincie van Nederland. De zuidelijke Randstad behoort zelfs tot de meest dichtbevolkte gebieden ter wereld. Dit leidt vanzelfsprekend tot een grote ruimtelijke opgave.

Zuid-Holland is meer dan alleen de Randstad. Het zuidwesten van de provincie maakt deel uit van de Rijn-Maasdelta. Het oostelijk deel van Zuid-Holland behoort, vanwege het open landschap, tot het Groene Hart, in het zuiden bevinden zich de Zuid-Hollandse Eilanden die grotendeels landelijk en open zijn. Eén zesde van de provincie bestaat uit water.

€146

MILJARD OMVANG ECONOMIE
(21% van Nederland)

52

GEMEENTEN

3,7

MILJOEN INWONERS
(21% van Nederland)

0,8% - 0,6%

BEVOLKINGSGROEI 2018

1.361 - 504

DICHTHEID (inw./km²)

23,4% - 12,4%

BEBOUWINGSDICHTHEID

■ Provincie Zuid-Holland
■ Landelijk

33,2%

CORPORATIEWONINGEN

14,5%

OVERIGE HUURWONINGEN

230.000

GEWENSTE EXTRA WONING-
VOORRAAD TOT 2040

1.675.715

TOTALE WONINGVOORRAAD

Economie

De haven van Rotterdam is de grootste haven van Europa en de tiende haven ter wereld. Mede door de aanwezigheid van de Rotterdamse haven en de tuinbouwsector is de provincie Zuid-Holland goed voor 23% van de landelijke export.

De Greenports in Zuid-Holland hebben een toegevoegde waarde en werkgelegenheid die vergelijkbaar is met de mainports Rotterdam en Schiphol. De provincie Zuid-Holland huisvest 3 hoogwaardige universiteiten.

In Zuid-Holland zijn 121 BRZO-bedrijven (Besluit risico's zware ongevallen) gevestigd. Deze bedrijven voeren activiteiten uit die risicovol zijn. Dit is 30% van alle BRZO-bedrijven in Nederland.

Woningmarkt

Voor de periode tot 2040 is in de Woondeal Zuidelijke Randstad opgenomen dat zij zich inzetten voor voldoende plancapaciteit voor de productie van 230.000 woningen.

De provincie Zuid-Holland en haar gemeenten zetten zich in voor de productie van ruim 100.000 woningen in de periode 2018-2025 waarvan bijna de helft in de gemeenten Den Haag en Rotterdam. Een aanzienlijk deel hiervan valt binnen het betaalbaar segment.

In Zuid-Holland moet 20% van de nationale bouwopgave worden gerealiseerd.

Het bereikbaar houden van Zuid-Holland is één van de grootste opgaven waar we samen voor staan. Er liggen kansen in verbinding van de mobiliteitsopgaven met de verstedelijkingsaanpak en energietransitie. Wij zetten in op schone, slimme en duurzame mobiliteit, zoals waterstofbussen en autonoom vervoer, om zo een bijdrage te leveren aan nationale doelstellingen voor klimaat en luchtkwaliteit. Een goede balans in het gebruik van de auto, het openbaar vervoer en de fiets is daarbij nodig. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat in het goederenvervoer meer gebruik wordt gemaakt van het spoor en de binnenvaart.

EEN BEREIKBARE PROVINCIE

Een forse onderhoudsopgave

De komende jaren hebben we met alle wegbeheerders in Zuid-Holland te maken met een forse renovatie- en vervangingsopgave. Om dit in goede banen te leiden én de hinder te beperken, werkt de provincie nauw samen met Rijkswaterstaat en andere Zuid-Hollandse wegbeheerders via de “Bereikbaarheidsaanpak Zuid-Holland”. De komende jaren zijn hiervoor veel meer structurele middelen noodzakelijk.

Voor een bereikbaar Zuid-Holland

Ook openbaar vervoer is noodzakelijk om Zuid-Holland in de toekomst bereikbaar te houden. Rijk en decentrale OV-autoriteiten staan samen aan de lat voor goed OV. Vanuit zijn regierol zorgt het Rijk voor generieke maatregelen om het OV op niveau te houden, zodat decentrale overheden door regionaal maatwerk op dienstregeling-niveau bij kunnen springen waar nodig.

Daarnaast is de fiets een belangrijk vervoersmiddel binnen de mobiliteitsketen. Van het Rijk vragen we blijvende betrokkenheid bij de overstap van fiets naar OV. Ook met extra geld. Investerings van het Rijk kunnen van groot belang zijn voor het cruciale laatste zetje.

Eerst bewegen dan bouwen

We bekijken mobiliteit niet sectoraal, maar als een systeem. Bij nieuwe ruimtelijke plannen, zoals een bedrijventerrein of woonwijk, moet bereikbaarheid geborgd zijn – eerst bewegen, dan bouwen. We vragen van het Rijk ook deze integrale benadering. Het mobiliteitsfonds is een mooie stap maar het is nu zaak om dit ook toe te passen.

Wij werken met het Rijk samen in het gebiedsprogramma MoVe waar mobiliteit en verstedelijking onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Echter het moet niet blijven bij een gezamenlijke uitwerking, het Rijk zou ook financieel haar verantwoordelijkheid kunnen nemen want hier komen nationale en regionale opgaven samen. Investerings in onder meer de Oude Lijn, de OV-ruggengraat van Zuid-Holland, is hierbij van cruciaal belang.

Duurzaam vervoer voor economische groei

Zuid-Holland is een internationaal transportknooppunt wat van groot belang is voor onze economische positie. We voeren niet alleen door maar creëren ook meerwaarde, onder andere door middel van onze greenports, maakindustrie, scheepsbouw en medical delta. Het stimuleren van de modal shift naar water, spoor en buisleiding is hierbij van belang. Ook wil Zuid-Holland samen met het Rijk stappen maken in het verduurzamen van goederenvervoer. Daarbij zijn brede toepassing en het beschikbaar stellen van schone brandstoffen van cruciaal belang. Wij verwachten van het Rijk regelgeving en financiële middelen voor generieke maatregelen.

Samen met het Rijk hebben we de laatste jaren flink ingezet op schoner vervoer, onder andere door de ontwikkeling en inzet van schone waterstofbussen, deze samenwerking zetten wij graag voort.

Een toekomst- bestendig energiesysteem

Met het grootste industriële gebied van Nederland, met de grootste haven van Europa en als meest dichtbevolkte provincie van Nederland, is de energieopgave in Zuid-Holland logischerwijs complex. Met het Klimaatakkoord van Parijs en het voorgestelde nationale Klimaatplan werken we toe naar een samenleving en economie gebaseerd op duurzame energie. De betaalbaarheid en haalbaarheid voor inwoners staan hierbij centraal. Het is van (inter)nationaal belang dat in Zuid-Holland grote stappen worden gezet in de energietransitie. De provincie neemt hierin als middenbestuur een verbindende en coördinerende rol.

EEN TOEKOMST-BESTENDIG ENERGIESYSTEEM

De Regionale Energie Strategieën (RES'sen), de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de innovatieve warmtenetten en de transitie van de Rotterdamse haven en tuinbouwcluster dragen bij aan het verwezenlijken van onze klimaatdoelstellingen. Door verschillende privaat-publieke samenwerkingen en samenwerking met medeoverheden werken we aan de oplossing van praktische en financieringsvraagstukken. We hebben elkaar hier bij nodig!

Duurzaam en verantwoord

De energietransitie wordt over het algemeen gefinancierd vanuit het idee dat het geld zo efficiënt mogelijk wordt besteed, met andere woorden zo veel mogelijk CO²-besparing per besteedde euro. Echter de ruimte in Zuid-Holland is schaars en vraagt daarom om maatschappelijk zorgvuldige afwegingen als het gaat om windmolens en zonneparken.

Het is van belang dat bij toekomstige afwegingen in de financiering, zoals bij de SDE++, rekening wordt gehouden met de maatschappelijk meest verantwoorde optie. Dit kan bijvoorbeeld door 'zon op dak' verder te stimuleren. Subsidiereregelingen zouden op deze manier naast kostenefficiëntie ook ruimte-efficiëntie als afweging mee moeten nemen.

Wij vragen om meer vrijheid in de verdeling van de productie van duurzame energie zodat we zorgvuldig om kunnen gaan met de ruimte die wij hebben en maatschappelijk draagvlak.

Bouwen voor en aan de toekomst

Zuid-Holland wil dat bij nieuwbouwwoningen duurzame opwekking van energie een prominentere rol krijgt in de planvorming, naast aan te scherpen regulering voor beperking van de energievraag. Technisch gezien is het makkelijk mogelijk dat elke (nieuwe) woning een lage energievraag heeft en meer energie opwekt dan dat deze woning verbruikt. Dit hoeft het bouwproces niet te vertragen.

Graag zien we in het Bouwbesluit de mogelijkheid opgenomen dat gemeenten eisen kunnen stellen aan de duurzaamheid van nieuwe woningen. Dit zou in ieder geval niet verboden moeten zijn. De provincie kan hier desgewenst een rol spelen in de regio tussen gemeenten.

Sleutelrol voor waterstof

In zowel het Klimaatakkoord, het coalitieakkoord van Zuid-Holland en onze Groeiagenda is een sleutelrol voorzien voor duurzaam geproduceerde waterstof. De provincie Zuid-Holland wil de ontwikkeling van waterstof binnen de energie- en grondstoffentransitie stimuleren. Op verschillende schaalniveaus wordt invulling gegeven aan de groene waterstofeconomie. De provincie Zuid-Holland zet in op een Europese lobby, samenwerking met andere regio's en netwerken en het faciliteren van Europese financiering voor initiatieven in Zuid-Holland.

Een nationale actieagenda Zuid-Holland

In Zuid-Holland wordt bijna een kwart van het bruto nationaal product verdiend. Wat hier gebeurt, heeft nationale impact. Zuid-Holland creëert meerwaarde met bijvoorbeeld haar greenports, haven, maakindustrie en medical delta. Het werken aan een weerbare en wendbare economie is in het (post-)coronatijdperk van groot belang. De regio kan dit niet alleen. Daarom vragen de Zuid-Hollandse kennisinstellingen, gemeenten, bedrijven en provincie in hun Groeiagenda om een intensieve samenwerking met het Rijk: een gezamenlijke nationale actieagenda voor de economie van Zuid-Holland.

EEN NATIONALE ACTIEAGENDA ZUID-HOLLAND

Wereldspelers in Zuid-Holland

De kracht van de Zuid-Hollandse economie ligt in de diversiteit; onder andere door de aanwezigheid van de Rotterdamse haven, de tuinbouwsector, het grootste cluster high tech en Bio Science Park van het land, talrijke excellente kennis- en onderzoeksinstellingen en MKB'ers in alle (top)sectoren. Naast dat de grootste haven van Europa zich in Zuid-Holland bevindt, hebben wij het grootste tuinbouwcluster ter wereld met 4 van de 7 greenports in Nederland. De tuinbouw heeft een toegevoegde waarde en werkgelegenheid die vergelijkbaar is met de mainports Rotterdam en Schiphol. De sector is een belangrijke speler in de voedselvoorziening en volksgezondheid. Wij steunen daar waar mogelijk de Rotterdamse haven en de tuinbouwsector in haar transitie naar duurzaamheid. Het is ons er namelijk alles aan gelegen dat deze sectoren hun toppositie behouden. Dat geldt ook voor Life Sciences & Health, waar de gezondheidszorg van morgen wordt ontwikkeld. De afgelopen periode heeft aangetoond dat investeren in kennisontwikkeling en innovatie hier van groot belang is. We zien dan ook graag dat het Rijk de doelstellingen van deze sector ondersteunt.

Ook bevindt zich in Zuid-Holland het technisch hart van de Europese ruimtevaart, ESA-ESTEC, met daaraan verbonden een tal van high tech bedrijven.

Dit is een grote speler voor de werkgelegenheid in Zuid-Holland en belangrijk voor onze internationale positie in de ruimtevaart. Om ook die toppositie te behouden, vragen wij een structurele verhoging van het Nederlands ruimtevaart budget.

Innovatie: werk aan weerbaarheid, investeer in sleuteltechnologieën

Innovatie vindt plaats in regionale ecosystemen. Dat geldt ook voor innovaties die helpen ons land meer weerbaar te maken voor allerlei bedreigingen zoals pandemieën, klimaatverandering en een geglobaliseerde wereldeconomie. Innovatie en onderzoek gericht op de toepassing van sleuteltechnologieën als quantumtechnologie, AI, robotica en de opkomende synthetische biologie vraagt om een gezamenlijke aanpak van Rijk en regio, waarbij wij vragen om aandacht voor de inzet en beloning van wetenschappers bij samenwerking met overheden en bedrijven.

Stimuleer de regionale economie en werkgelegenheid

Met het Human Capital Akkoord wil Zuid-Holland nationaal en internationaal concurrerend worden dankzij een arbeidsmarkt die het talent van werkenden optimaal benut. Daarnaast zetten we in op een sterk MKB voor een goed functionerende economie. We roepen het nieuwe kabinet dan ook op om, in samenwerking met de regio, stevig in te zetten op de ondersteuning van het MKB in bijvoorbeeld digitalisering en verduurzaming. Ook detailhandel is van belang voor de regionale economie. Laten we samen kijken hoe we de uitdaging rond bijvoorbeeld e-commerce en de coronacrisis in de detailhandel aanpakken.

Natuurrealisatie: inhaalslag wordt ingezet

In Zuid-Holland werken wij aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Voor economische ontwikkeling is investeren in ecologische groei en versterking van het landschap en landelijk gebied cruciaal. Het Rijk heeft de ambitie om in 2050 voor 100% te voldoen aan de internationale natuurdoelen. De provincies zijn volgens de wet Natuurbescherming verantwoordelijk voor de realisatie van de natuur- en biodiversiteitsdoelen. Oplossingen in de grote natuuropgaven pakken wij op in samenhang met andere vraagstukken, zoals klimaat en energie, bodemdaling en stikstof.

NATUURREALISATIE: INHAALSLAG WORDT INGEZET

De inhaalslag voor onze natuur vraagt om heldere afspraken over instrumentarium en financiering. Wij zien de meerwaarde van een rolvast Rijk, waarbij we als overheden gezamenlijk afspraken maken met belangenpartijen. In het huidige traject voor een landelijk Programma Natuur, de actualisatie van het Natuurpact en de landelijke Bossenstrategie is financiering van groot belang. Om verloedering tegen te gaan willen wij samen met het Rijk en natuurorganisaties werken aan een plan om het tekort aan onderhoud van bestaande natuur- en recreatiegebieden aan te pakken.

Stikstof: samen werken aan een houdbare aanpak, maatregelen nodig

Onze aanpak is gericht op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen en op voldoende (economische) ontwikkelingsruimte. Om dit te bereiken zijn maatregelen nodig die zich richten op vermindering van emissies en deposities, en het herstel en instandhouding van natuurgebieden. Het gezamenlijke resultaat moet zijn gezonde natuurgebieden en een aantrekkelijk investerings- en vestigingsklimaat, waarbinnen vergunningverlening mogelijk is.

Wij willen met het Rijk werken aan een gezamenlijke houdbare aanpak. Hierbij hoort een heldere lange termijnvisie, die in lijn is met de landbouwvisie van het Rijk, de versterking van natuur, de energietransitie en het Klimaatakkoord.

De concrete instrumenten en maatregelen die hieruit voortkomen moeten ruimte bieden voor een effectieve en gebiedsgerichte aanpak voor de provincies. Hiervoor moeten wij over het juiste instrumentarium beschikken en zijn er meer financiële middelen nodig dan nu voorzien.

Wij vragen het Rijk om ruimte voor maatwerk. Alleen dan kunnen we gezamenlijk verantwoord werken aan de hoognodige ontwikkelingsruimte in Zuid-Holland.

Biodiversiteit: aandacht voor natuur-inclusieve landbouw en steden

Om de natuurdoelen te halen moet ook buiten de natuur- en recreatiegebieden meer biodiversiteit komen. Wij willen inzetten op soortenbescherming vanuit de Habitat- en vogelrichtlijn buiten de natuurgebieden. Denk hierbij aan de boerenlandvogels.

Wij zien grote kansen voor natuurinclusieve landbouw en verstedelijking. Zuid-Holland zet in op vitale landbouw, met aandacht voor sluitende kringlopen, biodiversiteit en een lokaal voedselsysteem. Doelmatigere inzet van EU-gelden levert een grotere bijdrage aan het rendement en de versterking van de biodiversiteit. Wij vragen het Rijk samen te werken aan een stevige lobby richting de EU.

Naast de landbouw verdient het stedelijk gebied specifieke aandacht voor de soortenbescherming buiten de natuurgebieden. Een groene binnenstad draagt bij aan klimaatadaptatie, energiebesparing en de gezondheid van haar inwoners. Door natuurinclusiever te bouwen, met ruimte voor de beschermde stedelijke en regionale soorten, kunnen we een hoogwaardige leefomgeving creëren. Wij vragen het Rijk natuurinclusiviteit te benadrukken bij het realiseren van de woningbouwopgave.

Provincie als regisseur van de ruimte

De provincie Zuid-Holland is de meest dichtbevolkte provincie van Europa. Naast dat in Zuid-Holland zo'n 21% van de Nederlanders woont, huisvest hier ook de Mainport Rotterdam, Greenports en toonaangevende kennisinstellingen. Zuid-Holland wordt gekenmerkt door enerzijds de drukte van het stedelijk gebied en anderzijds typisch Hollandse landschappen zoals het Groene Hart en de duinen. Een prachtige provincie om te wonen, recreëren en werken. En dat willen we zo houden! Met een flinke bouwopgave (ruim 20% van de nationale opgave) en ontwikkelingen zoals energietransitie en versterking van natuur vraagt dit om een slimme functiemix en inpassing.

PROVINCIE ALS REGISSEUR VAN DE RUIMTE

Sturing van de woningmarkt

Iemand die op zoek is naar een nieuwe woning kijkt niet alleen naar het huis maar ook naar de omgeving waar het huis staat. Is er voldoende groen in de nabijheid, zijn er winkels in de buurt en is de wijk goed ontsloten. Maar ook nabijheid van werkgelegenheid is van belang. Woningbouw moet daarom zoveel mogelijk plaatsvinden daar waar voorzieningen en bereikbaarheid eenvoudig zijn in te passen. Dit vraagt naast een integrale blik, ook om bovenlokaal perspectief. Ruimtelijke keuzes van de ene gemeente hebben gevolgen voor de andere gemeente. Zo levert het gemeenten meer op om te bouwen voor het hogere segment. Echter als iedere gemeente individueel die keuze maakt, wordt het tekort aan bijvoorbeeld betaalbare woningen alleen maar groter. Maar het gaat ook mis als iedere gemeente individueel er voor kiest om bedrijventerreinen te veranderen naar woningen. Dit vraagt dus om een regionale blik. De provincie is, als regisseur van de ruimte, bij uitstek in staat met een brede regionale blik te kijken.

Om die rol als regisseur van de ruimte waarte kunnen maken, hebben wij de middelen, instrumentarium en de juiste bevoegdheden nodig.

Wij maken nu al regionale afspraken over woningbouw, maar deze afspraken missen een wettelijke basis. Ook gemeenten zien graag een sterkere regisserende rol voor de provincie. Afspraken over sociale woningbouw en betaalbare koopwoningen kennen wel een basis in de Woningwet. Echter als provincie kan je hier niet op sturen anders dan over te gaan tot rigoureuze maatregelen zoals een inpassingsplan. Een maatregel die in de Omgevingswet ook nog eens verder wordt afgezwakt. Wij kunnen alleen verantwoordelijk zijn voor integratie, afstemming en afweging van gemeentelijk woonbeleid als daar ook heldere bevoegdheden en instrumenten tegenover staan, zoals bijvoorbeeld een interventieladder waar wetgeving aan ten grondslag ligt. Ook dienen er meer middelen vanuit het Rijk beschikbaar te worden gesteld. Denk hierbij aan het schrappen of ombouwen van de verhuurderheffing in een investeringsfonds. Of verdrievoudiging van de huidige woningbouwimpuls.

Duurzaam wonen: klimaatadaptief en natuurinclusief

In Zuid-Holland moet het komende decennium een fors aantal woningen bij komen en tegelijkertijd de bestaande woonvoorraad worden verduurzaamd. De snelheid moet omhoog. De uitdaging is om daarbij een gezonde, sociale en duurzame leefomgeving te realiseren. Bebouwd gebied moet klimaatadaptief en natuurinclusief worden ingericht. Ons convenant over klimaatadaptief bouwen zou landelijke navolging mogen krijgen. Daarmee wordt een nieuwe standaard ontwikkeld die rekening houdt met toekomstige hitteperiodes en hoosbuien.

Een gezonde en veilige leefomgeving

Iedereen moet in een gezonde en veilige omgeving kunnen werken, wonen en recreëren. In een dichtbevolkte omgeving is dat niet altijd eenvoudig. Zeker als hier ook nog eens bijna een derde van de meest risicovolle bedrijven van het land staan. Wij zijn verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op die meest risicovolle bedrijven. Het wettelijk instrumentarium hiervoor kan beter. Dit helpt ons maar het schept ook duidelijkheid aan bedrijven en zorgt voor een gelijk speelveld.

EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

Maak de revisievergunning echt afdwingbaar

De revisievergunning is een belangrijk instrument om vergunningsituaties bij bedrijven overzichtelijk te houden en vergunningen inhoudelijk te actualiseren. Bedrijven zijn terughoudend in het aanvragen van revisievergunningen omdat het als duur en tijdrovend wordt gezien. Daarnaast moet een aanvraag gebaseerd zijn op de beste beschikbare technieken (BBT) en de milieunormen van dat moment. Dit kan betekenen dat dit grote investeringen met zich meebrengt. Wij hebben in het huidige systeem weinig mogelijkheden om een aanvraag af te dwingen. Onder de Omgevingswet voorzien wij zelfs een verslechtering van de situatie. Het bedrijf kan dan nog steeds zelf besluiten een revisievergunning aan te vragen en wij krijgen de mogelijkheid een revisievergunning te verlenen, maar zonder deze te actualiseren. Dit is vooral bedoeld als administratieve opschoning, zodat de vergunning-situatie weer overzichtelijk wordt en daarmee beter handhaafbaar. Het bedrijf is niet verplicht de aanvraag te reviseren.

De Omgevingswet maakt het wel mogelijk om het bedrijf te verplichten informatie aan te leveren over de huidige stand van BBT en waar het niet voldoet aan de meest recente normen.

Dit is een verbetering in het actualisatieproces omdat het bedrijf verantwoordelijk wordt voor het uitvoeren van onderzoeken en dergelijke. Echter het betreft hier wel een actualisatie die het bevoegd gezag dan moet onderbouwen en doorvoeren. De informatie die het bedrijf moet aanleveren heeft namelijk niet de status van een aanvraag. Het bedrijf hoeft dus niet zelf de verantwoordelijkheid te nemen om de nieuwste technieken in te voeren. Ook zal het lastig zijn om het verzoek betrekking te laten hebben op de gehele inrichting.

Neem het beleid van Zuid-Holland over

Om goed invulling te geven aan het voorzorgbeginsel hebben wij beleid vastgesteld om stoffen die op de lijst van potentieel zeer zorgwekkende stoffen (pZZS) staan vermeld, te beschouwen als ZZS.

Wij beseffen ons dat wij hiermee vooroplopen maar uit eigen ervaring en vanuit het principe 'better safe than sorry' vinden wij dat we hiermee op de juiste manier invulling geven aan het voorzorgsbeginsel. Uiteraard alles gericht op proportionaliteit en integraliteit en kosteneffectiviteit van maatregelen. Wij vragen het Rijk dit beleid over te nemen zodat bedrijven in Nederland weten waar ze aan toe zijn en er eenzelfde speelveld wordt gecreëerd voor heel het land.

De energiebesparingsplicht roept

Tot slot vragen wij om meer mogelijkheden om te kunnen handhaven op de energiebesparingsplicht. Dit is nodig om belangrijke stappen te zetten in de verduurzaming van de industrie.

The image shows the exterior of a modern, multi-story brick building with large glass windows. The words "PROVINCIE ZUID-HOLLAND" are mounted on the brick facade in large, white, three-dimensional letters. In the foreground, there are vibrant red flowers. A Dutch flag is visible on a pole to the left. The title "Overheden in de knel" is overlaid in a large, white, serif font across the middle of the image.

Overheden in de knel

De stikstofcrisis, woningnood, PFAS, energietransitie en - zeer recentelijk - de coronacrisis zijn voorbeelden van “nieuwe” maatschappelijke opgaven waar provincies een verschil kunnen maken. Om dit goed te kunnen doen, hebben provincies voldoende middelen nodig. Wij constateren dat er de laatste jaren een discrepantie is ontstaan tussen het uitbreidend en veranderend takenpakket en de inkomende middelen. Wij moeten steeds vaker schuiven op onze begroting en worden gedwongen te (her)prioriteren, waarbij steeds minder ruimte is voor zaken waar we duidelijk meerwaarde, maar geen wettelijke taak hebben. Daarnaast vragen wij aandacht voor de financiële situatie van lokale overheden.

OVERHEDEN IN DE KNEL

Herziening Provinciefonds en de toekomst van opcenten

Provincies krijgen voor de uitvoering van hun taken geld uit het provinciefonds. Op dit moment wordt er door Rijk gekeken naar een herziening van het verdeelmodel van het provinciefonds. Wij vragen om een herziening waarbij het veranderende takenpakket van de provincie wordt meegenomen. Grotere opgaven vragen om meer inzet, middelen moeten deze trend volgen.

Elektrische personenauto's zijn tot en met 2024 vrijgesteld van motorrijtuigenbelasting (MRB) en daarmee ook van opcenten, de enige substantiële algemene belasting die de provincie kan heffen. Een stijgend aandeel elektrische auto's betekent daarmee een daling (of tenminste een minder sterke stijging) van de belastinggrondslag voor opcenten en daarmee provinciale inkomsten. Dit negatieve effect zal bovendien worden versterkt door verdere maatregelen waarmee het Rijk elektrisch rijden wil stimuleren.

Wij zien graag de dalende inkomsten van provincies door het Rijk gecompenseerd. Voor de lange termijn willen wij een onderzoek of de grondslag voor belastingheffing voor provincies gewijzigd moet worden.

Gemeentes zijn onmisbaar, voor nu en de toekomst

Gemeenten worstelen als verantwoordelijke overheid met het sociaal domein. De uitgaven in het sociaal domein hebben grotendeels een onvermijdelijk en structureel karakter. De uitvoering van hun taken op dit domein is vanuit medebewind in steeds strakkere regelgeving verankerd, georganiseerd via deels opgelegde samenwerkingsverbanden en gestuurd vanuit een groeiend volume. Gemeenten moesten deze taken van meet af aan met minder geld vormgeven, dit zorgt voor beperkte mogelijkheid om te sturen op beleid en financiën.

Wij zien dat gemeenten de ontstane tekorten alleen nog kunnen compenseren binnen de vrije ruimte die zij wél hebben. Voorzieningen als bibliotheken, sportclubs & -terreinen, schoolgebouwen en de openbare ruimte zijn juist in deze tijden voor lokale gemeenschappen van cruciaal belang. Effecten op deze voorzieningen vinden wij zeer zorgelijk. Onze zorgen worden versterkt door een verwachte economische crisis, wat leidt tot meer druk op het publieke stelsel van sociale zekerheid.

Rijk en provincie hebben de gemeenten hard nodig bij de transitieopgaven. Bijna altijd is hun medewerking vereist, soms zijn zij als eerste aan zet. Het mag niet zo zijn dat deze opgaven niet verder kunnen worden gebracht omdat gemeenten geen ruimte hebben om mee te doen. Het Rijk heeft de verantwoordelijkheid haar lokale overheden te steunen. Dit kan door gemeenten structureel meer financieel perspectief te bieden en aandacht voor de randvoorwaarden om maatschappelijke opgaven te volbrengen.